

[Ministeren for Grønland]

satte undersøgelse af personer, der opholdt sig på Thulebasen, da flystyrket fandt sted.

*Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:*

Ad spm. nr. S 724

**Formanden:**

Fra boligministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Albrechtsen (VS) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende foran, sp. 8740, var sålydende:

Til *boligministeren* (20/2 87) af:

**Albrechtsen (VS):**

»Kan ministeren bekræfte, at der er behov for en øjeblikkelig ændring af byfornyelseslovens §§ 36 og 44, således at lejere ikke kan opsiges i tilfælde, hvor et genopretningsarbejde varer i mere end tre måneder, og hvor grunden til arbejdet er udlejers misligholdelse af ejendommen?«

*Supplerende svar* (12/3 87):

**Boligministeren** (Thor Pedersen):

Byfornyelsesloven arbejder med 2 typer ejendomme, dels ejendomme, der kræver mindre istandsættelse, og hvor denne varetages af ejeren selv, dels ejendomme, hvor istandsættelsesarbejderne er så omfattende, at ejendommene må overtages af det offentlige. Den sidstnævnte kategori er karakteriseret bl.a. ved, at ejendommen typisk skal tømmes for beboere (beboerne anvises erstatningsbolig), før istandsættelsen iværksættes.

Byfornyelseslovens kapitel IV regulerer og sikrer i detaljer forholdet omkring erstatningsboliger, herunder, at såfremt istandsættelsesarbejder kan udføres inden for 3 måneder, kan udlejeren ikke opsiges lejeaftalen, men forlange, at lejeren midlertidigt overtager en anden bolig.

Erstatningsboligsystemet omfatter også beboere i ejendomme, hvor der gives påbud eller forbud efter lovens kapitel VIII, dvs. også den i begrundelsen anførte situation efter § 72.

Om denne situation bemærkes, at det må påregnes, at de arbejder, der nødvendiggør rømning, kan gennemføres inden for 3 måneder. Ved denne vurdering er der lagt vægt på, at kommunen/boligkommissionen typisk vil give den private ejer forbud mod beboelse frem for påbud, når ejendommen er i en så dårlig stand, at omfattende arbejder til afhjælpning af fare er påkrævet. Der er nemlig efter kapitel VIII ikke mulighed for ekspropriation, således som tilfældet er ved en byfornyelsesbeslutning.

Med hensyn til lejernes »boligbeskyttelse« bemærkes, at en lejer, der bebor en ejendom, hvis ejer får påbud efter lovens § 72, i første række er beskyttet af § 44, stk. 1. Trækker gennemførelsen af de givne påbud ud over en 3-måneders periode, vil lejeren, såfremt der sker opsigelse, via lovens erstatningsboligsystem i kapitel IV være beskyttet og sikret en ret til at få anvist en erstatningsbolig af passende størrelse, beliggenhed, kvalitet og udstyr, jf. lovens § 38, stk. 1.

Det er herefter sammenfattende min opfattelse, at den i spørgsmålet skitserede situation må betragtes som en undtagelse, og dette forhold taget i betragtning, sammenholdt med de almindelige vedligeholdelsesbestemmelser i lejeloven – og den mulige nedsættelse af lejen, såfremt disse bestemmelser ikke overholdes – samt byggelovens bestemmelser, giver ikke belæg for at ændre byfornyelseslovens bestemmelser. Opmærksomheden kan endvidere henledes på lov om tvungen administration af udlejningsejendomme.

Den næste sag på dagsordenen var:

## 2) Første behandling af lovforslag nr. L 190:

*Forslag til lov om ophævelse af lov om tillæg til borgerlig straffelov angående forræderi og anden landsskadelig virksomhed m.fl. love.*

Af Tinning (VS) m.fl.  
(Fremsat 30/1 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

### *Forhandling*

**Justitsministeren** (Ninn-Hansen):

Det foreliggende lovforslag, der er fremsat af Venstresocialisterne, drejer sig om en ophævelse af tre af de love, som blev vedtaget

[Justitsministeren]

efter afslutningen af anden verdenskrig, og som dannede grundlag for retsopgøret efter krigen.

I bemærkningerne til lovforslaget gives der udtryk for, at forslaget tilsigter at markere afslutningen på retsopgøret.

Derfor finder jeg grund til at gøre opmærksom på, hvad jeg i øvrigt tidligere har oplyst i en række besvarelser af spørgsmål her i Folketinget, at der fortsat findes et mindre antal personer, som er efterlyst for særdeles grove forbrydelser, bl.a. drab og mishandling – forbrydelser, der er begået under besættelsen. En ophævelse af straffelovstillægget fra 1945 må i realiteten indebære, at Folketinget giver amnesti til personer, der har begået f.eks. grov mishandling i form af tortur m.v., sådan at de frit vil kunne tage ophold i Danmark, selv om de er sigtet for nogle af de groveste forbrydelser, man kan tænke sig. Det er en mulighed, som jeg mener er uacceptabel for os.

Hertil kommer, at besættelsestiden for en stor del af befolkningen stadig er en realitet, som der er knyttet stærke følelser til. En ophævelse af de love, der her er tale om, vil røre ved noget, som jeg mener man bør holde sig fra, navnlig når der ikke er nogen særlig anledning til at fremkomme med et sådant forslag.

Jeg må derfor sige, at jeg ikke mener, vi bør fremme det af Venstresocialisterne fremsatte lovforslag.

**Jimmy Stahr (S):**

Lovforslaget vedrører jo nogle emner, der har været voldsomt debatteret i efterkrigstiden. Det er imidlertid også vanskeligt for os at se, hvilken aktuel anledning der er til netop nu at rejse disse spørgsmål, som jo i årevis – men vel især i det første par årtier efter krigens afslutning – har givet anledning til megen uenighed.

På denne baggrund er det min gruppes holdning, at vi gerne i udvalget vil lytte til forslagsstillernes motivering for at regne disse problemer for at være så akutte og aktuelle, at der er tilstrækkeligt behov for en lovændring nu.

(Kort bemærkning).

**Tinning (VS):**

Jeg synes, at der med det samme skal fjernes én misforståelse fra debatten, som justitsministeren bragte ind, og som egentlig ikke har noget på sig. Ministeren siger, at en vedtagelse af dette forslag i realiteten betyder, at vi giver amnesti til disse mennesker, som har begået en række alvorlige forbrydelser, og at de dermed kan slå sig ned i landet og leve her uden videre. Det passer simpelt hen ikke.

Hvis man ophæver straffelovstillægget, vil det stadig være muligt at retsforfølge de personer, vi her taler om, ved hjælp af den almindelige straffelov. Det passer altså ikke, at en ophævelse af straffelovstillægget indebærer, at de mennesker, vi her taler om, bare kan slå sig ned her i landet uden videre. Det er simpelt hen usandt, og derfor synes jeg, vi skal fjerne den misforståelse fra debatten med det samme.

Nu jeg er her, vil jeg ikke undlade at sige til hr. Jimmy Stahr, at jeg synes, hr. Jimmy Stahr skylder os en forklaring på, hvorfor vi skal bevare straffelovstillægget.

**Justitsministeren (Ninn-Hansen):**

Hr. Tinning foretrækker jo altid at bruge stærke udtryk som »usandhed« og lign. Det kan han åbenbart ikke lade være med, og jeg skal ikke på dette sene tidspunkt i hans tilværelse prøve på at opdrage ham. Jeg forstår bare ikke nødvendigheden af, at det skal foregå på den måde hver gang.

Men jeg vil i øvrigt gerne sige, at det, der er tale om, er, at man for visse af de forbrydelser, der her er tale om – og jeg nævnte konkret, hvilke det bl.a. kan dreje sig om – giver amnesti for den sigtelse, der er rejst imod de pågældende i sin tid.

(Kort bemærkning).

**Tinning (VS):**

Jeg har ikke noget som helst ønske om at bruge stærke ord eller vendinger i almindelighed. Jeg foretrækker at bruge dem, når der er behov for dem, og ellers ikke. At justitsministeren oplever, at der er et behov for dem, hver gang justitsministeren og jeg debatterer, behøver jo ikke entydigt at være mit ansvar.

Det, justitsministeren nu siger, er heller ikke det, justitsministeren sagde i første omgang. Men i hvert fald synes jeg, vi må kunne blive enige om, at en fjernelse af straffelovstillægget ikke betyder, at de personer,

[Tinning]

justitsministeren omtalte i sit første indlæg, altså de mennesker, som i dag er eftersøgt for meget grove forbrydelser under besættelsen, kan slå sig ned i Danmark og leve i Danmark, uden at der er mulighed for at retsforfølge dem. Det kan de, så vidt jeg kan se, ikke. Jeg forstod heller ikke af ministerens indlæg her i anden omgang, at det er tilfældet. Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at det faktisk er muligt at retsforfølge og endda dømme disse folk – men altså efter den almindelige straffelov.

Jeg ville være glad, hvis ministeren ville forklare mere præcist, om det er forkert, for jeg mener faktisk, at det er sådan, det forholder sig.

### Hagen Hagensen (KF):

Ganske på linje med justitsministeren skal jeg på mit partis vegne afvise, at vi kan opheve de tre lovbestemmelser, som det er foreslået her.

Jeg skal ikke gå ind i nogen debat om de følelser, der kan være forbundet med besættelsestiden og dens følger, herunder også den lovgivning, der kom til verden dengang. Men jeg kan bare ikke se, at der nu i 1987 er nogen særlig grund til overhovedet at rejse dette spørgsmål på ny. Vi er ganske mange, der endnu ganske klart husker den periode, og vi ønsker ikke, at man faktisk bare med et pennestrøg skal sige, at vi har slået en streg over den. Det var så grove forhold, der gjorde sig gældende, at jeg aldeles ikke ser nogen grund til, at man skulle opheve disse lovbestemmelser nu.

### Bjørn Elmquist (V):

Heller ikke jeg skal forlænge debatten om dette emne. Der kan anføres saglige, velfunderede argumenter for at fjerne dette tillæg til lovgivningen, og nogle af dem er indeholdt i bemærkningerne til VSernes lovforslag. Men på den anden side har det gjort stort indtryk på os – og vi vil give tilslutning til det – som hr. Tastesen sagde i Folketinget, da man i folketingsåret 1977-78 beskæftigede sig med sagen, nemlig:

»Jeg finder det helt unødvendigt, at vi beskæftiger os med den lov fra 1945, for den vil uddø af sig selv. Hvis vi tager den frem i denne forbindelse, vil det fremkalde følelser, som jeg på det bestemteste må tage afstand

fra at vi kalder frem her, når det er helt unødvendigt i den situation, vi befinder os i.«

Det var altså det, hr. Tastesen sagde i 1977-78, og de argumenter har stadig væk vægt, mener vi. Om 10 år forholder det sig måske anderledes, og man kan da også rejse det spørgsmål, som hr. Hagen Hagensen var inde på for et øjeblik siden, nemlig om det er ud fra en akademisk diskussion og et ønske om at have vores lovgivning så ajourført som overhovedet muligt, at vi skal tage dette her op, om det er en juridisk eksercits, eller hvad der er baggrunden.

Vi kan ikke støtte VS' lovforslag.

### Leif Hermann (SF):

Selv om hr. Hagen Hagensen sagde, at vi ikke skulle diskutere følelser, er det ganske ubestrideligt, at et lovforslag som dette er et overordentlig følsomt emne. Vi har faktisk i Socialistisk Folkepartis folketingsgruppe fuld forståelse for, at der findes mennesker i dag, som ikke kan glemme og ikke kan og ikke vil tilgive, hvad der foregik under besættelsen af de groveste forbrydelser: tortur, drab, stikkervirksomhed osv.

Ikke desto mindre mener vi, at forslaget tager fat på et spørgsmål af temmelig principiel rækkevidde. Det drejer sig om at fjerne den sidste rest af dødsstraffen ved at opheve det første straffelovstillæg, men der er dog stadig væk en strafmulighed for så vidt angår de mennesker, der er tiltalt for drab; for dem gælder den almindelige straffelov.

Det andet straffelovstillæg, værnemagerloven, vil næppe have nogen særlig praktisk betydning, og derfor er der vel ikke nogen grund til at opretholde det. Man kunne sige, at vores baggrund for at fjerne det i og for sig er en rent praktisk eller ordensmæssig betragtning.

Det tredje argument, argumentet for ophevelse af retsplejelovstillægget, er det forhold, at vi finder det stridende mod almindelige retsbegreber – også selv om man skulle komme i den situation, at man i dag fik fingre i nogle af de slyngler – at man ikke kan anke en dom på under 10 års fængsel.

Det ville give dansk retspleje ganske alvorlige problemer, såfremt den situation skulle opstå, at vi fik nogle af disse tiltalerejsninger fra dengang frem til pådømmelse ved dom-

[Leif Hermann]

stolene efter de bestemmelser, som nu ønskes ophævet, og vi ønsker heller ikke, at dansk retspleje skal stilles i en sådan situation.

Dette skal også ses på baggrund af det forhold, at opgøret efter besættelsen jo forholdsvis hurtigt mistede den meget intense karakter, tror jeg nok man kan sige, og i hvert fald for værnemagerlovens vedkommende jo ikke havde nogen særlig praktisk betydning op igennem 1950'erne.

Vi kan altså støtte lovforslaget, og jeg vil i øvrigt gerne benytte lejligheden til at komplimentere VS for de overordentlig udførlige og tydelige bemærkninger, der har gjort lovforslaget nemt at læse og forstå.

#### **Birgith Mogensen (CD):**

CD kan ikke se nødvendigheden af en ophævelse af disse love. Lad dem være, som de er, indtil vores oldebørn eventuelt streger dem! Hvis vi ophæver dem nu, kommer vi nemt til at træde på mange ældre menneskers følelser – jeg tænker her på de ældre generationer, som besættelsestiden efterlod både fysisk og psykisk med smerte og sorg.

Vi kan ikke tilslutte os dette VS-forslag.

#### **Poulsaard (FP):**

Det er sikkert rigtigt, at det er en sag med følelser i, og man kan jo diskutere – det har været diskuteret til hudløshed – om det var en klog og rigtig beslutning, der blev truffet i majdagene 1945, da man vedtog de love, hvis eventuelle ophævelse vi taler om – love, der blev gennemført for at undgå en lynchstemning i befolkningen.

Men man kan vel også konstatere, at en lignende situation aldrig mere opstår. Man kan ikke garantere, at der ikke kommer krig igen, men man kan i hvert fald nok konstatere, at den samme situation aldrig nogen sinde vil gentage sig.

Dødsstraffen blev ophævet sidst i 1970'erne, og nu har VS fremsat dette lovforslag om ophævelse af straffelovstillæggene. De er ikke aktuelle i dag, og jeg tror aldrig de bliver det. Vi har diskuteret sagen i mit parti, og vi mener ikke, det er en sag, man kan forlange partidisciplin på, men hvis dette forslag nogen sinde når frem til en afstemning, vil i hvert fald jeg – og jeg tror også andre i gruppen – stemme for det. Vi mener, det er ufornuftigt at have sådan nogle love

stående, når man ikke har brug for dem og aldrig vil få det.

#### **Tinning (VS):**

Jeg skal sige tak for SFs og Fremskridtspartiets modtagelse af vores forslag, men må selvfølgelig beklage, at Det Radikale Venstre af grunde, jeg ikke kender til, ikke har formået at være repræsenteret under en debat af så principiel betydning som denne her.

Forskellige ordførere har spurgt, hvad der egentlig er anledningen til at rejse sagen nu, om vi ikke bare kunne lade bestemmelsen ligge og dø hen af sig selv. Grunden til, at vi rejser sagen, er først og fremmest, at det er en rest af dødsstraffen i straffelovstillægget. Den mest fundamentale af alle menneskerettigheder er retten til livet. Derfor er det under alle omstændigheder uantageligt, at vi i dansk lovgivning har en rest af dødsstraf tilbage, og det har selvfølgelig ikke noget at gøre med større eller mindre grad af forståelse for, hvad der er foregået under besættelsen. Det synspunkt, at vi ikke vil have rester af dødsstraffen i dansk lovgivning, gælder i dag, det gjaldt i går, og det gjaldt også for flere år siden, så når hr. Jimmy Stahr spørger, hvorfor vi tager det op lige nu, er svaret, at det egentlig ikke er specielt lige nu. Vi havde også en diskussion om at rejse det i forbindelse med 40-året for befrielsen, og vi har diskuteret det adskillige gange tidligere i VS' folketingsgruppe, men vores synspunkt er altså, at vi ikke vil have rester af dødsstraf i den danske lovgivning. Når hr. Jimmy Stahr siger, at han synes, vi skylder en forklaring på, hvorfor vi rejser sagen netop nu, mener jeg, at hr. Jimmy Stahr skylder os andre en forklaring på, hvorfor Socialdemokratiet ønsker at fastholde en rest af dødsstraffen i dansk lovgivning.

En række af de borgerlige ordførere har talt om, at vi ved at rejse det her kommer til at røre ved en del følelser. Det er da rigtigt, at dette spørgsmål rejser voldsomme følelser, men en politiker, som viger tilbage for at diskutere et spørgsmål, alene fordi spørgsmålet rejser voldsomme følelser, er en fattig politiker. At et spørgsmål er stærkt følelsesladet, er ikke et argument for, at vi ikke skal forholde os til det – jeg havde nær sagt tværtimod.

[Tinning]

Fru Birgith Mogensen spurgte, hvorfor vi ikke bare lader det være, og det er egentlig nok den holdning, som alle borgerlige ordførere har. Jeg synes, der er tale om et himmelråbende hykleri, når det gælder disse bestemmelser. Der findes nogle mennesker, som stadig væk er eftersøgt. I VS kunne vi i løbet af en eftermiddag ved at bruge en telefon finde frem til en af dem. Vi er også klar over, som vi har gjort opmærksom på i bemærkningerne til lovforslaget, at politiet må kende opholdsstedet for i hvert fald én – sandsynligvis flere – af disse mennesker, men politiet tager ikke initiativ til at forstærke eftersøgningen. Et par af dem ved vi lever i Vesttyskland, men der er ikke nogen, der tager initiativ til at kræve dem udleveret eller få dem retsforfulgt. Det ønsker vi ikke at bebrejde nogen – vi synes, det er i orden – men til gengæld vil vi gerne vide, hvorfor man ønsker at opretholde nogle bestemmelser, som man alligevel ikke vil bruge.

Jeg vil i den forbindelse bede justitsministeren bekræfte eller afkræfte oplysningen om, at det danske politi i dag har kendskab til, hvor nogle af de eftersøgte personer befinder sig. Og jeg vil også gerne have en forklaring på, hvorfor de ikke kræves udleveret, når man ønsker at opretholde straffelovstillægget.

Hr. Leif Hermann har egentlig allerede været inde på de argumenter, vi har for at fjerne straffelovstillægget. Det vigtigste er, som jeg har sagt, at vi har resterne af dødsstraffen tilbage, men vi synes også, det er rigtigt, som hr. Leif Hermann pegede på, at bestemmelserne i retsplejelovstillægget er uantagelige, uanstændige, for et dansk retssystem. Dem bør vi ikke have, og jeg tror, det er rigtigt vurderet, at ophævelsen af det, vi kalder værnemagerloven, såmænd ikke vil betyde så meget i praksis.

Det, de borgerlige ordføreres indlæg efterlader hos mig, er spørgsmålet om, hvorfor man ønsker at fastholde hykleriet, hvorfor man på den ene side ønsker at lade være med at retsforfølge de personer, som man ved hvor er, og på den anden side alligevel vil opretholde en lovgivning om dem. Jeg tror, svaret er, at det er, fordi man ikke ønsker at rippe op i disse stærkt følelsesladede sager.

Men jeg tror ikke, det er den faktiske forklaring. Jeg tror, forklaringen egentlig er, at

straffelovstillægget stadig væk skal have lov at fungere som et symbol – et symbol, der fastholder forestillingen om de fem forbandede år, dengang da der var nogle få, som samarbejdede med nazisterne og besættelsesmagten, medens alle vi andre gjorde noget andet. Det er en kendt myte om, hvad der foregik i besættelsestiden, og jeg tror, det er den, man forsøger at opretholde ved at fastholde straffelovstillægget. Man siger: det beholder vi, fordi der er stadig nogle få af dem, der forbrød sig under besættelsen, som vi ønsker at retsforfølge, mens alle vi andre, som ikke er omfattet af straffelovstillægget, var os, der kæmpede imod nazisterne og besættelsesmagten – noget, som er historisk ukorrekt. Jeg tror ikke, der kommer meget ud af at diskutere hele det historiske forløb – det gør jeg hellere end gerne – for det, der ligger i det, må være, at man gerne vil fastholde myten om alle de mange, der sloges mod besættelsesmagten, og de få, som faldt ved siden af. Det er derfor, man vil beholde straffelovstillægget; det er tilsyneladende ikke, fordi man ønsker at bruge det, og det synes jeg er beskæmmende.

#### **Bernhard Baunsgaard (RV):**

Jeg kan ikke på forhånd sige, at det forslag, der foreligger her, er noget, vi vil støtte, men jeg synes, der er al mulig grund til at tage spørgsmålet op, om tiden ikke er løbet fra disse meget gamle bestemmelser – naturligvis især med hensyn til dødsstraf – og vi vil derfor gerne arbejde positivt i retsudvalget på at se, om det ikke er på tide at ophæve dem.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der i den forbindelse nok var andre spørgsmål, vi burde gennemgå, og her tænker jeg bl.a. på det cirkulære, som den 11. juli 1941 blev udstedt af den daværende justitsminister, E. Thune Jacobsen, og som forbyder domstolene uden videre at udlevere udskrifter af domme, retsbelæring eller andre oplysninger, der kan følge med. Det blev gjort af hensyn til sager af særlig opsigtsvækkende karakter, eller hvis udskriften ønskedes af personer, der var kendt som tilbøjelige til at rejse ubegrundede klagemål, og det har sidst, jeg kender til det, været anvendt imod Politiken, hvor man nægtede en udskrift. Jeg ved ikke, om personerne på Politiken skal bedømmes

[Bernhard Baunsgaard]

som tilbojelige til at rejse ubegrundede klage-mål, men kendelsen skyldes måske, at der var tale om en opsigtsvækkende dom, nemlig beslaglæggelse af materiale på en dansk avis.

Jeg synes altså, der er god grund til, at vi gennemgår ikke alene de love, der er tale om her, men også de cirkulærer og bekendtgørelser, som af en eller anden grund står tilbage fra den tid, hvor vi ikke var herre i eget hus, og hvor man lovgav af hensyn til dem – jeg ved ikke, om dette cirkulære blev udsendt den dag, en dansker blev dømt for på en københavnsk sporvogn at foretage en ringeagtende synkebevægelse over for et af værnemagtens medlemmer.

**Tinning (VS):**

Jeg vil naturligvis først for god ordens skyld takke for den positive modtagelse, hr. Bernhard Baunsgaard gav vores lovforslag.

Dernæst vil jeg dybt beklage, at hr. Jimmy Stahr som repræsentant for det største oppositionsparti, der tilsyneladende kunne blive udslaggivende i denne sag, ikke engang ønsker at forklare sig. Hr. Jimmy Stahr bad om en forklaring på, hvorfor VS har rejst denne sag. Jeg har forsøgt i mit svar at give den forklaring, og den står også i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg mener ikke, vi kan give mere forklaring end den helt enkle forklaring, som jeg mener må have god klangbund hos Socialdemokratiet, at den mest elementære menneskeret af alle er retten til livet, og at det, vi her taler om, er en del af dansk lovgivning, som indeholder en rest af dødsstraf. Jeg kan ikke forstå, at hr. Jimmy Stahr skulle kunne mene, at det kræver en særlig aktuel anledning at rejse noget sådant. Det skal selvfølgelig rejses, og der skal gøres noget ved det.

Jeg mener på den baggrund, at hr. Jimmy Stahr skylder os en forklaring på, hvorfor det største oppositionsparti – det oppositionsparti, der kan blive udslaggivende i denne sag – ikke ønsker at gå ind i noget, man med rimelighed kunne kalde en realitetsbehandling af lovforslaget.

(Kort bemærkning).

**Jimmy Stahr (S):**

Jeg holder også meget af det, når hr. Tinning kører sit skolemesterridt, men jeg skal gerne svare, at det, jeg sagde, var, at vi ville

diskutere sagen i udvalget. Da jeg nu kan forstå, at det vigtigste for hr. Tinning ikke er afskaffelsen af de tre særlove, men spørgsmålet om dødsstraffen i det, bliver der jo endnu mere at diskutere i udvalget.

(Kort bemærkning).

**Tinning (VS):**

Skolemesterridt eller ej: hr. Jimmy Stahr ved udmærket, at når et medlem siger, at det her vil vi godt diskutere i udvalget, så er det præcis det samme som at hælde et eller andet antal milliliter vand ud af ørerne. Enhver ville få et alvorligt chok, hvis et folketingsmedlem stillede sig op og sagde: det her afviser vi at diskutere i udvalget. Så når hr. Jimmy Stahr siger, at det vil vi godt kigge på i udvalget, betyder det i virkeligheden bare: bla bla.

Det, jeg bad om, hr. Jimmy Stahr, var den socialdemokratiske holdning til to ting, helt forslaget selvfølgelig, men hvis ikke det er muligt, så selve det forhold, at vi i dansk lovgivning stadig væk har en rest af dødsstraf. Synes Socialdemokratiet, at det er i orden, så er der jo ikke noget at gøre. Synes Socialdemokratiet ikke, at det er i orden? Det er sådan set bare det.

(Kort bemærkning).

**Tastesen (S):**

Det er for at gøre hr. Tinning opmærksom på, at på socialdemokratisk initiativ – vi måtte efter det i to omgange – blev dødsstraffen afskaffet her i landet, dels i straffelovstillægget fra 1952, dels i den militære straffelov. Denne lille rest er tilbage, det skal indrømmes, men ingen tror på, at det nogen sinde kan blive aktuelt. Det, man skal drøfte i udvalget, er, om tidspunktet er inde til at ændre også disse bestemmelser.

(Kort bemærkning).

**Tinning (VS):**

De første ting var jeg godt klar over, men jeg synes, det var godt at få det ind i debatten.

Det, hr. Tastesen siger, er, at vi alle sammen er enige om, at den rest, der er tilbage, næppe bliver aktuel. Jeg forstår det sådan, det, hr. Tastesen siger. Der er vel ingen af os, der forestiller sig, at den bestemmelse vil bli-

[Tinning]

ve brugt i det praktiske eller i det virkelige liv. Det tror jeg er en rigtig vurdering, der understøttes af, at til trods for at politiet i dag ved, hvor nogle af de eftersøgte befinder sig, blive der ikke taget skridt til retsforfølgning. Jeg tror altså, at det er en rigtig vurdering, at der ikke er nogen, der har tænkt sig at tage den bestemmelse i anvendelse.

Det næste spørgsmål bliver, hvorfor vi skal have en bestemmelse, som principielt strider mod nogle initiativer, som er taget ret bredt herinde, nemlig de skridt til afskaffelse af dødsstraf, som hr. Tastesen omtalte før. Hvorfor skal vi have en rest i lovgivningen, som rummer dødsstraf, når vi oven i købet er enige om, at denne rest aldrig skal bruges? Jeg tror ikke, at vi kommer længere. Når hr. Jimmy Stahr siger til hr. Tastesen, at han ikke skal svare, så er det vel nogenlunde fast, at vi ikke kommer længere. Jeg tror ikke, vi kommer længere end til en bemærkning om, at det må vi diskutere i udvalget.

Jeg synes, det er overraskende og meget vanskeligt forståeligt, at Socialdemokratiet ikke kan forklare, hvorfor de ønsker at opretholde den bestemmelse, som de dels sådan set principielt er imod, det har de markeret et par gange tidligere, dels er helt med på aldrig bliver brugt og heller aldrig skal bruges. Den bestemmelse vil de altså bevare og ikke afskaffe. Jeg forstår det ikke, men jeg tror, det er rigtigt vurderet, at det må der være mange andre der heller ikke gør. Derfor får vi ikke nogen forklaring.

Hermed sluttede forhandlingene.

### *Afstemning*

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

### **Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

### **3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 135:**

*Forslag til folketingsbeslutning om tilskud til et forsøg med møder mellem børn og børnekulturarbejdere.*

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.  
(Fremsat 10/2 87).

Forslaget sattes til forhandling.

### *Forhandling*

**Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):**

Forslagsstillerne har ønsket afsat 1,5 mill. kr. over tre år til et forsøg med at lade børn opleve forskellige kunstnere på nært hold, og der nævnes i bemærkningerne til forslaget forfattere, skuespillere, illustratører og musikere.

Den idé er ikke ny for os i Kulturministeriet, bl.a. fordi vi i forvejen støtter initiativer af lignende art. Kulturministeriet har sin egen arbejdsgruppe, som beskæftiger sig netop med børn og kultur. Også af bevillingen til kulturformidlende arbejde bliver der givet penge til projekter, hvor børnene møder kunstnere af forskellige grene.

I øvrigt må jeg bemærke, at det ikke forekommer hensigtsmæssigt ud fra de erfaringer, vi har gjort på disse områder, at afsætte et så forholdsvis stort beløb fast til det formål, der her er foreslået.

Jeg vil gøre opmærksom på, at vi i ministeriet har en ansøgning om tipsmidler liggende og under behandling, som er fuldstændig identisk med det fremsatte forslag, og jeg er bekendt med, at man i Undervisningsministeriet har en tilsvarende ansøgning under behandling. Man kan jo undre sig over, at forslagsstillerne på denne måde skriver ansøgninger af og forelægger dem i Folketinget, inden de overhovedet er behandlet i ministerierne. Det er en fremgangsmåde, man må håbe ikke bliver almindelig, da bare Kulturministeriet modtager tusinder af ansøgninger hvert år.

På denne baggrund kan man heller ikke forvente, at en minister fra Folketingets talerstol skal gå ind i en vurdering af en sådan verserende ansøgning. En vurdering forudsætter en sammenligning med andre ansøgninger og en prioritering inden for de midler, der er til rådighed, eller som kan fremskaffes.